

Huittisten kaupunki
kaupunki@huittinen.fi
seija.holmi@huittinen.fi

Viite Lausuntopyyntöne 20.1.2025

Aihe Huittisten aurinkovoimalan osayleiskaava, luonnos

Satakunnan Museolta on pyydetty lausuntoa koskien Huittisten aurinkovoimalan osayleiskaavan luonnosta.

Kaava-alue sijaitsee noin kolme kilometriä lounaaseen Huittisten keskustasta Maurialan, Mommolan, Perkolanmäen ja Metsämaan alueilla Mommolan eritasoliittymän lounaispuolella. Alue on ennestään kaavoittamatonta lukuun ottamatta suunnittelualueen itäosan pientä osuutta, joka sijoittuu Huittisten keskustan ja sen lievealueiden osayleiskaava-alueelle ja siinä osoitettuun maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Suunnittelualue rajautuu länsilaidaltaan Säkylän kunnan rajaan. Kaavoitettavan alueen ala on noin 1024 ha ja kaava-alueen rajaus on muuttunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetystä rajauksesta. Kaavoitettavalla alueella on aurinkovoimalan käyttöön suunniteltuja alueita yhteensä noin 679 ha. Kaava-alueen keskiosassa sijaitsee Fingrid Oyj:n Huittisten sähköasema, jonka kautta aurinkovoimaloiden on tarkoitus liittyä kantaverkkoon. Kaavaselostuksen mukaan sähköaseman keskeinen sijainti minimoi tarpeen rakentaa pitkiä maisemassa näkyviä sähkönsiirtolinjoja.

Kaava-alue sijoittuu harvaan asutulle maaseudulle käsittäen pääosin talousmetsää. Alueen länsiosassa on jonkin verran ojitettuja suoalueita. Kaava-alue käsittää myös jonkin verran peltoalueita. Korkeakalliolla sijaitsee toiminnassa oleva kalliomurskaamo. Kaava-alue on jaettu seitsemään osa-alueeseen (I-VII).

Kaavaselostuksen mukaan voimalan rakentamisvaiheessa lisääntyvä työmaaliikenne pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan alueella jo olevaan tiestöön tukeutuen sekä sitä parantaen. Alueelle tarvittavan uuden huoltotiestön rakentamisessa pyritään ensisijaisesti hyödyntämään alueella sijaitsevan kalliomurskaamon mursketta.

Kaava-alue ei suoraan sijoitu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle. Lähin arvoalue on sekä

valtakunnallisesti (RKY2009) että maakunnallisesti (Satakunnan rakennusperintö 2005 ja 2023) merkittävä *Raijalan kylä ja kulttuurimaisema* suunnittelualueen pohjoispuolella. Suunnittelualueesta itään, noin 500 m etäisyydelle, sijoittuu maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö (Satakunnan rakennusperintö 2005 ja 2023) *Mommolan kylän kulttuurimaisema*. Osayleiskaava-alueen kaakkoispuolella lähimmillään noin kilometrin päähän sijoittuu maisemallisesti tärkeä alue sekä maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö (Satakunnan rakennusperintö 2005 ja 2023) *Loimijoen kulttuurimaisema*. Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue *Kokemäenjokilaakson viljelymaisemat* (VAMA2021) sijoittuu osayleiskaava-alueesta koilliseen, lähimmillään noin 1,5 km etäisyydelle. Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö *Kokemäenjoen kulttuurimaisema* (Satakunnan rakennusperintö 2005) sijoittuu lähimmillään noin 2 km päähän osayleiskaavan rajauksesta.

Samanaikaisesti kaavan laadinnan kanssa hankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointi. YVA-menettelyn yhteydessä suunnittelualueella laadittiin mm. arkeologinen inventointi (Ahlmán Group Oy 2022 ja 2023), selvitys hankkeen suhteesta kulttuuriympäristöihin sekä havainne- ja maastokuvat (Arkkitehtitoimisto AJAK Oy, 2023).

Satakunnan Museon kannanotto

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualue on huomattavan laaja ja kaava mahdollistaa muutoksen perinteisesti maa- ja metsätalouselinkeinosta teollisuusympäristöksi. Satakunnan Museo on esittänyt hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä pienimmällä vaihtoehdolla 1 (VE1, 353 hehtaaria) olevan vähiten maisemallista vaikutusta ympäristössä. Yhteysviranomaisen perustellun päätelmän (20.8.2024) mukaan ainoastaan pienin vaihtoehto VE1 oli jatkosuunnittelukelpoinen. Tästä huolimatta kaavaluonnos on laadittu kooltaan ja vaikutuksiltaan huomattavasti suuremmalle vaihtoehdolle VE3. Tätä ratkaisua tulisi perustella kaavaselostuksessa kattavasti.

Kuten museo on jo hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä todennut, hanke ei suoraan sijoitu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle eikä sillä ole suoria vaikutuksia alueen rakennettuun kulttuuriympäristöön. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö hankkeella olisi vaikutuksia em. kulttuuriympäristöihin esimerkiksi kaukomaisemassa. Satakunnan Museo pitää hyvänä, että avoimien viljelyalueiden sekä etenkin

Raijalan kylän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön suuntaan sekä asutuksen suuntaan on osoitettu kaava-alueen sisältä suoja-alueita.

Alueen kulttuuriympäristöjä sekä maisema-alueet on kuvattu lähtötietojen osalta kattavasti kaavaselostuksessa.

Arkeologinen kulttuuriympäristö

Suunnittelualueelta ja sen välittömästä läheisyydestä tunnettiin entuudestaan kolme kivikautista irtolöytöpaikkaa. Löytöpaikat on esitelty kaavaselostuksessa. Näihin ei kuitenkaan liity kiinteää muinaisjäännöstä. Alueella toteutettiin vuonna 2022 arkeologinen inventointi sekä vuonna 2023 täydennysinventointi (Ahlman Group Oy 2022 ja 2023). Inventoinneissa ei havaittu kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Hankkeella ei museon näkemyksen mukaan ole vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja (sij.) Akuliina Aartolahti

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Johanna Rinne
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä